

Elke crisis geeft zijn kansen...

Drs. M.H. van der Kuil RI
marcel@iq-consulting.com

Sinds de crisis in de bancaire sector zichtbaar werd, verschijnen er met enige regelmaat berichten dat het dieptepunt voorbij is. De feiten lijken hier nog immer niet bij aan te sluiten. Als mensen met een echte crisis te maken krijgen, doorlopen ze een proces dat begint met ontkenning, dan verdergaat in woede, onderhandeling en depressie en ten slotte eindigt met acceptatie. Dit lijkt voor ondernemingen ook van toepassing. In welke fase zitten we wat betreft de problemen in de bancaire sector?

De crisis in de bancaire sector is lang ontkend, met name in Europa. Zo was de kredietcrisis puur een lokaal en geïsoleerd probleem voor één land (de VS) en dan alleen voor een bepaald deel van de markt (sub-prime). Na vele maanden slechte berichten begon men door te krijgen dat er meer aan de hand was. En toen ontstond de woede: de schuld werd neergelegd bij de Fed, bij de heren Alan Greenspan en Ben Bernanke. Ook konden enkele topmannen uit Wall Street heel snel hun biezen pakken. De vraag is of de woede nu voorbij is. De woede was in ieder geval onlangs nog in Nederland voelbaar, nadat het IMF het beruchte rapport over de internationale vastgoedmarkt publiceerde. Hierin stond dat er sprake was van een overwaardering van ca. 30% van het Nederlandse vastgoed. Binnen enkele dagen was 'tout financieel en politiek Nederland' in actie gekomen: het IMF had er allemaal niets van begrepen en het rapport werd snel terzijde geschoven. Dit moment had aan de andere kant goed gebruikt kunnen worden om te schakelen naar de 'onderhandeling': waarom is er bijvoorbeeld geen goede discussie over de hypotheekrente-aftrek opgestart? Deze aftrek heeft een prijsopdrijvend effect. De parallellen met de hypotheekpro-

blemen in de Verenigde Staten zijn eenvoudig te onderkennen. Naast de vele sensationele berichten is er gelukkig ook nieuws dat kan helpen om de oorzaken en de oplossingen met betrekking tot de crisis uiteindelijk te 'accepteren'. De G7 hebben het Financial Stability Forum (FSF) gevraagd om te onderzoeken hoe de werking van de financiële markten kan worden verbeterd. Na enige maanden onderzoek zijn de aanbevelingen geformuleerd en die liegen er niet om. De belangrijkste aanbevelingen zijn dat het toezicht op financiële instellingen moet worden vergroot, de verslaglegging van deze instellingen 'transparanter' moet worden, dat toezichthouders en andere belanghebbenden sneller en 'assertiever' in actie moeten komen en dat de laatstgenoemden door middel van betere coördinatie de kans op concrete resultaten moeten vergroten. In 2008 zal bekend worden hoe bijvoorbeeld Basel-II zal moeten worden aangepast, om het realiseren van deze doelstellingen mogelijk te maken. Met het gevraagde inzicht kan direct worden bereikt dat de goed presterende banken kunnen worden onderscheiden van de andere banken. De FSF heeft het in dat kader ook concreet over 'dealing with weak banks'.

Ook superbelegger Warren Buffet stelt dat het ergste nu voorbij is. Optimisme is in principe nuttig, maar een echte stap vooruit kan alleen worden gezet als de koe bij de horens wordt gevat en ervoor gezorgd wordt dat de aanpassingen op Basel-II uiterlijk medio 2009 van kracht zijn, om te zorgen dat mensen zoals Warren Buffet ook daadwerkelijk gelijk krijgen door middel van de feiten. •